

A N T O N I I
A V G V S T I N I
I V R E C O S.

Emendationum, & Opinionum Lib. IIII.

Eiusdem ad modestinum, siue de Ex-
cus. Liber Singularis.

I T E M,
Lælij Taurelli,
Ad Gallum, & legem Velleam,
Ad Catonem, & Paulum,
De militiis ex casu.

Omnia quidem secundum Pand.
Flo. Editionem.

Apud Antonium de Hartfy.

M. D. X C I.

Ex de dō legio de dō

ANTONII AVGV-
STINI E MENDATIO-
NVM ET OPINIO
NUM LIBER PRIMVS,
ad MICHAELM
MAIVM Proca-
cellarium.

* *

VM à primis temporibus etatis ita nos,
Maii, iuris ciuilis cognitioni dederimus, ut
doctissimi hominib. audiendu multos annos
peregrinationem nostram non moleste hule-
rimus: & cum ab eorum latere discessimus,
cœpimusq; nostras operas ad iuris ciuilis li-
bros intelligēdos applicare, qua in re & veterum peritorum &
nostrorum temporum iuriis interpretum libris vteremur, addi-
dissemusq; cura omnibil Latina Graecq; lingue quod utriusq;
maximam cognitionem in nostrorum librorum optimis auctori-
bus videremus: Nulla res nos magis dubios incertosq; dimitte-
bat, quam quod non eandem omnibus legum libris scripturam
quodq; molestissime semper tuli, contrariam non uno atq; altero
loco, sed pene sexcentis inueniremus. Namq; ita existimabā,
non posse quemquam aliorum disceptationes definire, aut de iure
interrogatum respondere, aut discipulos docere suos, aut defendere
clientes, que iure consulti munia esse putantur si de legum ipsa-
rum verbis dubitaret. Itaq; cum didicissem optimam iuriis ciuilis
partem ex nobilissimis illis libris, qui Florentia nunc sunt, patrū
nostrorum memoria fuerant Pisis, exscriptam esse: cum primum
per ceterarum partium iuriis studia licuit, à COSMO MI-
DICE Tuscorum Luce humanissimo impetravit per IOA. L.
NAM ciuius meum, virum ob rei militaris peritiam, integer
mam fidem generis nobilitatem, morum comitatem, Casati He
truriaq; toti valde carum, ut mihi & IOAN. METELLO
Sequano, adolescenti moribus & ingenio preclaris, tandem illis
libri uti liceret, quādīn nostrorum librorum emendationi ope-

DE FLORENTI-

N I S P A N D E C T I S,

An verum sit ex eis ceteras esse exscriptas, utque erratum in omnibus libris sit, præpostere quibusdam chartis scriptis, atque etiam titulis.

10

Vo honore, quaq; vt ita loquar, venatione Ethriusce pandetæ Pisic olim, nunc Florentiae habitæ sint, arbitror ignorare neminem: id tamen iure iniuriæ fiat, venit non unquam in dubitationem. Nam qui eos libros ab ipso Iustiniano, aut à Triboniano potius, conscriptos existimant, vt cum de alioius loci scriptura dubitaretur, haberent homines, quod venirent, minui Cæsarium maiestatem existimant, si non omni honoris genere cumulentur.^a Qui vero introspexere mācam aliquando, & lituris pñctisq; notatam cerebrius, quam optimis libris faciendum erat, scriptutam: ^b item illi, qui quod ipsi efficere non possunt, vituperant: reprehendendos eos esse arbitrantur qui in legendis illis elaborant. Sed mihi neutri audiendi esse videtur. Nam cum eos libros diligentissime perlegisset, in ea sententia sum, vt vni-
cum illud quidem exemplum arbitrer, ad quod omnes omnino qui hodie extant Digestorum libri conscripti sunt: sed tamen id non credā Iustiniani tempore scriptum fuisse. Vt rūnq; quib. argumentis mihi proberur, ostendam. Et principio illud, quod in omnib. reb. per magnū existimat, prætereundum non est, omnium iuris ciuilis studiosor. hominum eam esse à maiocibus acceptam opinionem, & à veterib. præceptoribus per manus ad nos traditam sententiam, illos libros integri-

a Ang. Poli.
in epis. &
miscel. & Bo
lo. interpr.
b Alc. II. iii.
ca. xij. dif-
pua. & §. Ca-
to.